A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2025. december 18.*

„Előzetes döntéshozatal – Iparpolitika – A műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén alkalmazott információszolgáltatási eljárás – (EU) 2015/1535 irányelv – A »műszaki szabály« fogalma – Nemzeti szabályozás, amely előírja, hogy az adóhatóság adatbázisában bejegyzett szoftver forráskódját az adózási műszaki követelmények megfelelőségét értékelő szervezet rendelkezésére kell bocsátani – EUMSZ 34. cikk – A behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedés – Az arányosság elve”

A C-353/24. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (a körzeti közigazgatási bíróság Rigában eljáró kollégiuma, Lettország) a Bírósághoz 2024. május 15-én érkezett, 2024. május 13-i határozatával terjesztett elő

a **SIA „EUROPARK LATVIA**”,

a **SKIDATA GmbH**

és

a **Valsts ieņēmumu dienests**

között,

a **SIA „19 points**”,

a **SIA „Ernst & Young Baltic**”

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Schalin tanácselnök, M. Gavalec (előadó) és Csehi Z. bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: lett.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a SIA „EUROPARK LATVIA” képviseletében S. Petrovičs advokāts,

– a SKIDATA GmbH képviseletében R. Gasūns jurists,

– a lett kormány képviseletében J. Davidoviča és K. Pommere, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében A. Edelmannová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Escobar Gomez, L. Malferrari és I. Naglis, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2012. október 25-i 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2012. L 316., 12. o.) módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról [helyesen: a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén alkalmazott információszolgáltatási eljárás megállapításáról] szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1998. L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.; a továbbiakban: 98/34 irányelv) 1. cikke 11. pontjának és 8. cikke (1) bekezdésének, valamint az EUMSZ 34. cikknek az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az egyfelől a SIA „EUROPARK LATVIA” (a továbbiakban: Europark) és a SKIDATA GmbH (a továbbiakban: SKIDATA), másfelől pedig a Valsts ieņēmumu dienests (állami adóhatóság, Lettország) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amellyel e hatóság kizárta adatbázisából a SKIDATA által gyártott automatikus fizetési eszközöket.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 98/34 irányelv

3 A 98/34 irányelv 1. cikke így rendelkezett:

„Ezen irányelv alkalmazásában az [helyesen: a] következő meghatározásokat kell alkalmazni:

1. »termék«: minden iparilag előállított termék és mezőgazdasági termék, beleértve a haltermékeket is;

[…]

3. »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelőségértékelési eljárások.

   […]

4. »egyéb követelmények«: a műszaki leíráson kívüli egyéb olyan követelmény, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, ilyen követelmény például a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy hulladékkezelés feltételei, ha ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését;

5. »szolgáltatásokra vonatkozó szabály«: a 2. pont értelmében vett szolgáltatási tevékenységek megkezdésére és végzésére vonatkozó általános jellegű követelmény, különösen a szolgáltatóra, a szolgáltatásokra és a szolgáltatást igénybe vevőre vonatkozó rendelkezések, ide nem értve az olyan szabályokat, amelyek nem kifejezetten az említett pontban meghatározott szolgáltatásokra vonatkoznak.

[…]

11. »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásra vonatkozó szabályok, beleértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 10. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítést [helyesen: értékesítését] vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

    A *de facto* műszaki szabályok a következőket foglalják magukban:

– valamely tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, amelyek vagy a szolgáltatással kapcsolatos műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szabályokra vonatkoznak, vagy olyan szakmai vagy gyakorlati szabályzatokra, amelyek viszont a szolgáltatással kapcsolatos műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szabályokra vonatkoznak, és amelyek betartása feltételezi a fent említett törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések által előírt kötelezettségeknek való megfelelést,

– önkéntes megállapodások, amelyeknél az egyik szerződő fél egy hatóság, amely a köz érdekében intézkedik, műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályok teljesítéséről, kivéve a közbeszerzési ajánlati leírásokat,

– műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályok, amelyek az ezeknek való megfelelés ösztönzése által termékek fogyasztására vagy szolgáltatások igénybevételére hatással bíró adó- vagy pénzügyi intézkedésekkel kapcsolatosak; ide nem értve a nemzeti társadalombiztosítási rendszerekkel kapcsolatos műszaki leírásokat vagy más követelményeket, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályokat.

  Ez magában foglalja azokat a műszaki szabályokat, amelyeket a tagállamok által kijelölt hatóságok írtak elő, és amelyek [az Európai] Bizottság által 1999. augusztus 5. előtt az 5. cikkben említett bizottság keretében összeállítandó jegyzékben szerepelnek.

  Ugyanezen eljárást kell alkalmazni e jegyzék módosítása esetén is;

12. »műszakiszabály-tervezet«: a műszaki leírás vagy más követelmény, illetve a szolgáltatásra vonatkozó szabály szövege, beleértve a közigazgatási rendelkezéseket is, amelyet azzal a céllal fogalmaztak meg, hogy azt műszaki előírásként elfogadtassák, vagy amelyet végül elfogadnak, és a szöveg az előkészítés olyan fokán áll, amelyen még lényeges módosítások végezhetők.

[…]”

4 Ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.”

Az (EU) 2015/1535 irányelv

5 A műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 241., 1. o.) 2015. október 7-i hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a 98/34 irányelvet.

6 A 2015/1535 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »termék«: minden iparilag előállított termék és mezőgazdasági termék, beleértve a haltermékeket is;

[…]

c) »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, mint például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket is, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelőségértékelési eljárások.

[…]

d) »egyéb követelmények«: a műszaki leíráson kívüli egyéb olyan követelmény, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, úgymint a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy a hulladékkezelés feltételei, amennyiben ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését;

e) »szolgáltatásokra vonatkozó szabály«: a b) pont értelmében vett szolgáltatási tevékenységek megkezdésére és végzésére vonatkozó általános jellegű követelmény, különösen a szolgáltatóra, a szolgáltatásokra és a szolgáltatást igénybe vevőre vonatkozó rendelkezések, ide nem értve az olyan szabályokat, amelyek nem kifejezetten az említett pontban meghatározott szolgáltatásokra vonatkoznak.

[…]

f) »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásokra vonatkozó szabályok, ideértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 7. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

A *de facto* műszaki szabályok a következőket foglalják magukban:

i. valamely tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, amelyek vagy a szolgáltatással kapcsolatos műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szabályokra vonatkoznak, vagy olyan szakmai vagy gyakorlati szabályzatokra, amelyek viszont műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szolgáltatásokra vonatkozó szabályokra vonatkoznak, és amelyek betartása feltételezi a fent említett törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések által előírt kötelezettségeknek való megfelelést;

ii. önkéntes megállapodások, amelyeknél az egyik szerződő fél egy hatóság, és amelyek a köz érdekében műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásokra vonatkozó szabályok teljesítéséről rendelkeznek, ide nem értve a közbeszerzési kiírási feltételeket;

iii. műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásokra vonatkozó szabályok, amelyek az ezeknek való megfelelés ösztönzése által termékek fogyasztására vagy szolgáltatások igénybevételére hatással bíró adó- vagy pénzügyi intézkedésekkel kapcsolatosak; ide nem értve a nemzeti társadalombiztosítási rendszerekkel kapcsolatos műszaki leírásokat vagy más követelményeket, illetve szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat.

Ez magában foglalja azokat a műszaki szabályokat, amelyeket a tagállamok által kijelölt hatóságok írnak elő, és amelyek a Bizottság által a 2. cikkben említett bizottság keretében összeállított és szükség esetén aktualizált jegyzékben szerepelnek.

Ugyanezen eljárást kell alkalmazni e jegyzék módosítása esetén is;

g) »műszakiszabály-tervezet«: a műszaki leírás vagy más követelmény, illetve a szolgáltatásokra vonatkozó szabály szövege, ideértve a közigazgatási rendelkezéseket is, amelyet azzal a céllal fogalmaztak meg, hogy azt műszaki szabályként elfogadtassák, vagy amelyet végül műszaki szabályként elfogadnak, és a szöveg az előkészítés olyan fokán áll, ahol még lényeges módosítások végezhetők.

[…]”

7 Ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 7. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezen indokok nem derülnek ki már magából a tervezetből.”

A lett jog

Az adózás rendjéről szóló törvény

8 A Likums Par nodokļiem un nodevām (az adózás rendjéről szóló törvény) 28[1]. cikkének (41) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az adóalanyok olyan elektronikus eszközöket és berendezéseket használhatnak, amelyek megfelelnek az adókat és más fizetéseket nyilvántartó elektronikus eszközök és berendezések műszaki követelményeinek, és amelyeket megfelelőségi értékelésnek vetettek alá. Az elektronikus eszközök és berendezések karbantartását olyan karbantartó szolgáltató végezheti, amely az előírásoknak megfelelően megfelelőségi értékelésen esett át.”

A használati szabályok

9 A 2014. február 11-i Ministru kabineta noteikumi Nr.º 96 „Nodokļu un citu maksājumureģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” (az adók és egyéb fizetések nyilvántartására szolgáló elektronikus eszközök és berendezések használatának részletes szabályairól szóló 96. sz. minisztertanácsi rendelet; a továbbiakban: használati szabályok) 121[4. cikk] ének 4. pontja így rendelkezik:

„A pénztárgépek, hibrid pénztárgépek, pénztárgéprendszerek, speciális eszközök és berendezések modelljeinek, azok módosításainak és szoftververzióinak megfelelőségértékelése céljából a karbantartó szolgáltató a gyártó nyelvén készült műszaki dokumentációt, valamint a nemzeti nyelven készült, közjegyző által hitelesített fordítást a szervezet rendelkezésére bocsátja. A műszaki dokumentáció magában foglalja: a bejegyzett szoftver és az adóügyi memóriamodul forráskódja (programozó által írt, ember által olvasható számítógépes utasítások) és végrehajtható kódja (a programozó által lefordított program végrehajtásához a számítógép által értelmezett szimbólumkészlet).”

10 E használati szabályok 121[5. cikk]e előírja:

„A jelen rendelet 121[4. cikk]ében említett dokumentumok kézhezvételétől számított hat hónapon belül a megfelelőséget ellenőrző szervezet a karbantartó szolgáltató részére kiállítja a pénztárgépek, hibrid pénztárgépek, pénztárgéprendszerek vagy speciális eszközök és berendezések modelljeinek, azok módosításainak vagy verzióinak az adókat és más fizetéseket nyilvántartó elektronikus eszközök és berendezések műszaki követelményeinek való megfeleléséről szóló nyilatkozatot, […] vagy tájékoztatja a megfelelőségi nyilatkozat kiadásának megtagadásáról; ezt az információt továbbítja az állami adóhatóság részére is.”

11 Az említett használati szabályok 129[4. cikk]ének 6. pontja értelmében:

„Ha az állami adóhatóság egységes adatbázisába (nyilvántartásába) olyan pénztárgép, hibrid pénztárgép, pénztárgéprendszer vagy speciális eszköz és berendezés modelljét vagy módosítását jegyzik be, amelyet karbantartó szolgáltató tart karban, akkor az említett szolgáltató – akár a berendezés vagy eszköz gyártója, akár a gyártó meghatalmazott képviselője – 24 órán belül köteles a nyilvántartott szoftver forráskódját kérésre az állami adóhatóságnak átadni.”

12 A használati szabályok 129[17. cikk]e (1) bekezdésének 1.2.2 pontja előírja:

„Az adóhatóság kizárja az egységes adatbázisból (nyilvántartásból): a használó nevében bejegyzett pénztárgépeket, hibrid pénztárgépeket, pénztárrendszereket, specializált eszközöket és berendezéseket: [ha] nem teljesülnek a jogszabályokban az adókat és más fizetéseket nyilvántartó elektronikus eszközökre és berendezésekre vonatkozó műszaki követelmények tekintetében meghatározott feltételek. Az állami adóhatóság 15 munkanapon belül tájékoztatja a használót az egységes adatbázisból (nyilvántartásból) való kizárásról.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 Az Europark a közlekedés területén parkolási szolgáltatásokat nyújtó lett gazdasági társaság. A Skidata osztrák gazdasági társaság, amely automatikus fizetési eszközöket gyárt Ausztriában, és azokat 25 tagállamba, köztük Lettországba exportálja.

14 2015. június 30-án és november 27-én az Europark nyolc automatikus fizetési eszközt vásárolt a Skidatától, amelyeket az állami adóhatóság 2015. október 8. és december 30. között ekként jegyzett be az adatbázisába.

15 2022. május 16-i levelében a SIA „Ernst & Young Baltic” Ltd, a pénztárak és az automatikus eszközök adózási műszaki követelményeknek való megfelelése ellenőrzéséért felelős szervezet arról tájékoztatta az állami adóhatóságot, hogy megtagadta az e nyolc eszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozat kiállítását, azzal az indokkal, hogy a SIA „19 points”, amely a karbantartási szolgáltatásokat nyújtja, nem közölte vele a használati szabályok $121^{4.\ \text{cikk}}$ének 4. pontjában előírt adatokat, nevezetesen az említett eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját és végrehajtható kódját.

16 Következésképpen e hatóság 2022. szeptember 2-i határozatával kizárta e pénztárakat és eszközöket az adatbázisából.

17 Az Europark és a Skidata ezt követően keresetet indított e határozat megsemmisítése iránt az administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (a körzeti közigazgatási bíróság Rigában eljáró kollégiuma, Lettország) előtt, amely a kérdést előterjesztő bíróság. Azt állítják, hogy a használati szabályok előírják a bejegyzett szoftver forráskódjának és végrehajtható kódjának közlését, és olyan műszaki követelménynek minősülnek, amelyet a 2015/1535 irányelv előírásainak megfelelően be kellett volna jelenteni a Bizottságnak.

18 Egyébiránt kiemelik, hogy az Europark mint a szoftver használati jogának megszerzője jogszerűen nem teheti meg, hogy saját kezdeményezésére a szoftver gyártójának, a Skidatának a hozzájárulása nélkül megszerezze és felfedje a szoftver forráskódját, mivel ez a kód a gyártót illeti meg, és az üzleti titok körébe tartozik. A forráskód átadására vonatkozó kötelezettség tehát aránytalanul sérti a gyártó szellemi tulajdonjogát.

19 E kontextusban a kérdést előterjesztő bíróság először is kiemeli, hogy az alapügyben szóban forgó automatikus fizetési eszközök a 98/34 irányelv 1. cikkének 1. pontja értelmében vett „termékek”. Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az ezen eszközök bejegyzett szoftvere forráskódjának átadására vonatkozó kötelezettség az ezen irányelv 1. cikkének 11. pontja értelmében vett „műszaki szabály” fogalma alá tartozik-e, amely irányelv az intézkedések négy kategóriáját különbözteti meg. Igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az ilyen kötelezettséget mely kategóriába kell sorolni.

20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint e kötelezettség e kategóriák közül háromba is beletartozhat, ennélfogva pedig vagy a 98/34 irányelv 1. cikkének 3. pontja értelmében vett „műszaki leírásnak”, vagy az ezen irányelv 1. cikkének 4. pontja értelmében vett „egyéb követelménynek”, vagy akár az említett irányelv 1. cikkének 11. pontjában említett olyan szabályoknak is lehet minősíteni, amelyek „megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát”.

21 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a bejegyzett szoftver forráskódjának a megfelelőséget ellenőrző szervezet részére történő átadására vonatkozó kötelezettség az EUMSZ 34. cikk értelmében vett, behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek tekinthető-e.

22 E bíróság úgy véli, hogy e kötelezettség jogszerű célt követ, mivel lehetővé teszi az állami adóhatóság számára, hogy megbizonyosodjon a bejegyzések pontosságáról, és elkerülje a bejegyzés vagy az adófizetés elmulasztását. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság arra

keresi a választ, hogy e cél eléréséhez szükséges-e az ilyen kötelezettség. Hangsúlyozza ugyanis, hogy a Skidata a szóban forgó ellenőrzések elvégzése céljából más tagállamokban alkalmazási programozási interfészt biztosít az alapügyben szóban forgóhoz hasonló automatikus eszközökhöz, amely lehetővé teszi az adózási műszaki követelményeknek való megfelelőséget ellenőrző szervezet számára, hogy a kifizetésekre vonatkozó valamennyi szükséges információt megszerezze. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy a Skidata ahhoz is hozzájárult, hogy a forráskódnak a kifizetések és adók nyilvántartásba vételére vonatkozó részét megfelelőségi ellenőrzés céljából rendelkezésre bocsátja. Az alapügyben érintett ellenőrző szervezet viszont nem hagyta jóvá e javaslatot, és továbbra is megköveteli a teljes forráskód közlését.

23 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy jóllehet az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozásban előírt kötelezettség nem tiltja az automatikus fizetési eszközöknek a lett piacon történő forgalmazását, ezen eszközök gyártójára kettős terhet ró, amennyiben ezen eszközöknek egyszerre kell megfelelniük mind a gyártás helye szerinti ország, mind pedig a forgalmazás helye szerinti ország szabályainak. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság szerint az ilyen kötelezettség alkalmas arra, hogy megnehezítse és költségesebbé tegye az említett eszközök behozatalát, ezáltal pedig visszatarthatja az érintett gazdasági szereplőket attól, hogy ezen eszközöket Lettországban forgalmazzák.

24 E körülmények között az administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (a körzeti közigazgatási bíróság Rigában eljáró kollégiuma) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontját, hogy az a jogi szabály, amely szerint a karbantartó szolgáltató köteles a bejegyzett szoftver forráskódját a megfelelőséget ellenőrző szervezet részére átadni, a »műszaki szabály« fogalmába tartozik, amelynek tervezetét az említett irányelv 8. cikkének (1) bekezdése szerint közölni kell a Bizottsággal?

2) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 34. cikket, hogy a bejegyzett szoftver forráskódjának az e szoftver megfelelőségét ellenőrző szervezet részére történő átadására vonatkozó követelmény a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek tekinthető?

3) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén, arányosnak tekinthető-e egy ilyen intézkedés az adóellenőrzés hatékonysága szempontjából?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

25 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy amint az a 2015/1535 irányelv 10. és 11. cikkéből következik, a 98/34 irányelvet 2015. október 7-i hatállyal hatályon kívül helyezték, amely időpontban hatályba lépett a 2015/1535 irányelv. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Europark a szóban forgó automatikus fizetési eszközök némelyikét 2015. június 30-án vásárolta meg, míg a többit 2015. október 7. után. A szóban forgó nyolc eszközt bejegyezték az állami adóhatóság adatbázisába, majd ezen időpontot követően azokat kizárták onnan. Ebből következik, hogy ratione temporis mind a 98/34 irányelv, mind pedig a 2015/1535 irányelv rendelkezései alkalmazandók az alapügy tényállására.

26 Mindazonáltal, mivel ezen irányelveknek az alapügy szempontjából releváns rendelkezései hasonló módon vannak megszövegezve, a 2015/1535 irányelv rendelkezéseire kell szorítkozni.

27 Ezenkívül ki kell emelni, hogy első kérdésében a kérdést előterjesztő bíróság a 98/34 irányelv 1. cikke 11. pontjának az ugyanezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdésére tekintettel történő értelmezését kérte a Bíróságtól, amely rendelkezés értelmében a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden, az ezen irányelv 1. cikkének 11. pontja értelmében vett „műszakiszabály-tervezetet”. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt e bíróság szintén kiemelte – az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ilyen tervezet előzetes közlésére vonatkozó kötelezettség tagállam általi be nem tartása azt vonja maga után, hogy az érintett „műszaki szabály” magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthető (2020. december 3-i Star Taxi App ítélet, C-62/19, EU:C:2020:980, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Meg kell tehát állapítani, hogy első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontját akként kell-e értelmezni, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely az automatikus fizetési eszközök karbantartásáért felelős szolgáltatót arra kötelezi, hogy az ezen eszközök megfelelőségét ellenőrző szervezet részére adja át ezen eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabálynak” minősül, amelyre magánszemélyekkel szemben csak akkor lehet hivatkozni, ha a vonatkozó szabályozástervezetet a 2015/1535 irányelv 5. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően előzetesen közölték a Bizottsággal.

29 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontja az ezen irányelv értelmében vett „műszaki szabálynak” tekinthető intézkedések négy kategóriáját különbözteti meg, nevezetesen először a „műszaki leírást”, másodszor az „egyéb követelményt”, harmadszor a „szolgáltatásokra vonatkozó szabályt”, és negyedszer a „tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát”. Az intézkedések első három kategóriáját ezen 1. cikk (1) bekezdésének c)–e) pontja határozza meg.

30 Az előterjesztett kérdés megválaszolása érdekében tehát meg kell vizsgálni, hogy a műszaki szabályok e négy kategóriájának egyikébe tartozik-e a használati szabályokban előírthoz hasonló azon kötelezettség, hogy a megfelelőséget ellenőrző szervezet rendelkezésére kell bocsátani az automatikus fizetési eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját.

31 Először is pontosítani kell, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérdései nem az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra, vagyis a távolról, elektronikus úton és a címzett egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatásokra vonatkoznak, hanem konkrét termékekre és azok használatára, a jelen esetben automatikus fizetési eszközökre. Ennélfogva nem kell megvizsgálni, hogy az ilyen kötelezettség a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett „szolgáltatásokra vonatkozó szabály” kategóriájába tartozik-e.

32 Másodszor, meg kell vizsgálni, hogy e kötelezettség a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében „a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései” kategóriájába tartozhat-e, „amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát”.

33 A jelen ügyben, jóllehet az, ha elmulasztják közölni a megfelelőséget ellenőrző szervezettel az automatikus fizetési eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját, ahhoz vezet, hogy ezen eszközöket nem lehet a műveletek és fizetések rögzítésére használni, az alapügyben szóban forgó használati szabályok ugyanakkor nem tiltják az ilyen eszközök gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát.

34 Következésképpen a bejegyzett szoftver forráskódjának közlésére vonatkozó, az alapügyben irányadó használati szabályokban előírt kötelezettség nem tartozhat a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében „a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései” kategóriájába, „amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát”.

35 Harmadszor, ami azt a kérdést illeti, hogy e kötelezettség a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „műszaki leírás” fogalma alá tartozik-e, emlékeztetni kell arra, hogy e fogalom a valamely termék előírt tulajdonságait meghatározó dokumentumban foglalt részletes leírásokra utal, mint például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket is, mint egyebek mellett a megfelelőségértékelési eljárások.

36 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a „műszaki leírás” fogalma feltételezi, hogy a nemzeti intézkedés szükségszerűen magára a termékre vagy annak csomagolására vonatkozik, ennélfogva pedig meghatározza a termék valamely előírt tulajdonságát (2022. november 24-i Belplant ítélet, C-658/21, EU:C:2022:925, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A Bíróság azt is megállapította, hogy az olyan nemzeti szabályozást, amely valamely termék forgalmazását előzetes engedélyhez köti, a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett „műszaki szabálynak” kell minősíteni (lásd ebben az értelemben: 2002. január 22-i Canal Satélite Digital ítélet, C-390/99, EU:C:2002:34, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Az alapügyben a karbantartási szolgáltatások nyújtóját a használati szabályok 121[4. cikk]ének 4. pontja alapján terhelő azon kötelezettség, hogy az érintett termékek megfelelőségének ellenőrzéséért felelős szervezet rendelkezésére bocsássa az e termékekre vonatkozó műszaki dokumentációt, amelynek tartalmaznia kell a bejegyzett szoftver forráskódját és végrehajtható kódját, magukra a termékekre vonatkozik. Közelebbről, a nemzeti szabályozás kimondja, hogy a forráskód a programozó által írt, ember által olvasható számítógépes utasításokat, a végrehajtható kód pedig a program végrehajtásához a számítógép által értelmezett szimbólumkészletet tartalmazza. Ezenkívül e szabályozás pontosítja, hogy az említett dokumentációt a gyártó nemzeti nyelvén kell rendelkezésre bocsátani, a nemzeti nyelven készült hitelesített fordítással együtt. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás magára a termékre utal, és arra kötelezi a karbantartási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat, hogy bocsássák rendelkezésre azt a műszaki dokumentációt, amely tartalmazza egyebek mellett a bejegyzett szoftver forráskódját és végrehajtható kódját, amelyeket előírt és valamennyi árusítóautomatára konkrétan jellemző tulajdonságoknak kell tekinteni, mivel azokat nem lehet olyan termékek vonatkozásában megkövetelni, amelyek nem rendelkeznek a bejegyzett szoftver forráskódjával és végrehajtható kódjával.

39 Ezenkívül a bejegyzett szoftver forráskódjának és végrehajtható kódjának közlésére vonatkozó kötelezettség olyan követelmény, amely az adózási műszaki követelményeknek való megfelelésük értékelésére irányuló eljárás keretében vonatkozik az automatikus fizetési eszközökre. E tekintetben e kódokat a megfelelőséget ellenőrző szervezet által végzett megfelelőség-ellenőrzés során ellenőrizni kell. Közlés hiányában az automatikus fizetési eszközök nem kaphatják meg az állami adóhatóság egységes adatbázisába való felvételükhöz szükséges megfelelőségi nyilatkozatot, ami főszabály szerint akadályát képezi annak, hogy ezek az eszközök Lettországban piacra kerülhessenek. Végül hangsúlyozni kell, hogy a megfelelőségértékelési eljárás szabályait és követelményeit azok a használati szabályok határozzák meg, amelyek esetében nem került sor arra, hogy azokat a 2015/1535 irányelv 5. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően bejelentsék a Bizottságnak.

40 Következésképpen az alapügyben irányadóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely arra kötelezi az automatikus fizetési eszközök karbantartásáért felelős szolgáltatót, hogy bocsássa az ezen eszközök megfelelőségét ellenőrző szervezet rendelkezésére azt a műszaki dokumentációt, amely tartalmazza többek között a bejegyzett szoftver forráskódját, a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „műszaki leírás” fogalma alá tartozik, ezáltal pedig az ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett „műszaki szabálynak” minősül.

41 Végül negyedszer, azt kell értékelni, hogy a bejegyzett szoftver forráskódjának rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettség „műszaki szabálynak” minősíthető-e azon az alapon, hogy a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „egyéb követelmények” kategóriájába tartozik. E rendelkezés értelmében e fogalom kiterjed a műszaki leíráson kívüli minden olyan követelményre, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, úgymint a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy a hulladékkezelés feltételei, amennyiben ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését.

42 Meg kell állapítani, hogy mivel e kötelezettség beletartozik a „műszaki leírás” fogalmába – amint az a jelen ítélet 40. pontjában megállapításra került –, nem minősíthető „egyéb követelménynek”. E fogalom ugyanis az előző pontban ismertetett meghatározása értelmében nem terjed ki a „műszaki leírásokra”.

43 Mindazonáltal a teljesség kedvéért pontosítani kell, hogy a Bíróság kimondta: ahhoz, hogy az érintett nemzeti intézkedéseket „egyéb követelménynek” lehessen minősíteni, azoknak olyan „feltételeknek” kell minősülniük, amelyek jelentősen befolyásolhatják az érintett termék összetételét, természetét vagy értékesítését (lásd ebben az értelemben: 2023. március 9-i Vapo Atlantic ítélet, C-604/21, EU:C:2023:175, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 A jelen ügyben ki kell emelni, hogy az alapügyben irányadóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely arra kötelezi az automatikus fizetési eszközök karbantartásáért felelős szolgáltatókat, hogy bocsássák az ezen eszközök megfelelőségét ellenőrző szervezet rendelkezésére ezen eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját és végrehajtható kódját annak érdekében, hogy megkaphassák az említett eszközöknek az állami adóhatóság egységes adatbázisába történő bejegyzéséhez szükséges megfelelőségi nyilatkozatot, érintheti ezen eszközök értékesítését. E kötelezettség be nem tartása ugyanis jelentős mértékben befolyásolhatja az automatikus fizetési eszközök értékesítését, amennyiben a gazdasági szereplők nincsenek ösztönözve azok beszerzésére, továbbá ezen eszközöket valójában nem lehet rendeltetésszerűen használni.

Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy – amint az kitűnik az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból – az alapügy tárgyát képező bejegyzett szoftver forráskódjának és végrehajtható kódjának rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettségnek nem a fogyasztók vagy a környezet védelme a célja, hanem azt teszi lehetővé az állam számára, hogy biztosítsa a nyilatkozattételi kötelezettségek tiszteletben tartását és az adófizetés ellenőrzését.

45 Ennélfogva az alapügyben irányadóhoz hasonló nemzeti szabályozás nem tekinthető a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „egyéb követelménynek”.

46 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontját akként kell értelmezni, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely az automatikus fizetési eszközök karbantartásáért felelős szolgáltatót arra kötelezi, hogy az ezen eszközök megfelelőségét ellenőrző szervezet részére adja át ezen eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabálynak” minősül, amelyre magánszemélyekkel szemben csak akkor lehet hivatkozni, ha a vonatkozó szabályozástervezetet ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően előzetesen közölték a Bizottsággal.

A második és a harmadik kérdés

47 Figyelemmel az első kérdésre adott válaszra, a második és a harmadik kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdésének f) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

az olyan nemzeti szabályozás, amely az automatikus fizetési eszközök karbantartásáért felelős szolgáltatót arra kötelezi, hogy az ezen eszközök megfelelőségét ellenőrző szervezet részére adja át ezen eszközök bejegyzett szoftverének forráskódját, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabálynak” minősül, amelyre magánszemélyekkel szemben csak akkor lehet hivatkozni, ha a vonatkozó szabályozástervezetet ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően előzetesen közölték az Európai Bizottsággal.

Aláírások